

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1965

N:o 11—19

- Innehåll:** N:o 11. Landskapslag om ändring av landskapslagen angående stämpelskatt i landskapet Åland.
- N:o 12. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.
- N:o 13. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om skattelättnad för vissa depositioner vid kommunalbeskattningen för åren 1964—1966.
- N:o 14. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om arbetsförmedling.
- N:o 15. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland.
- N:o 16. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland.
- N:o 17. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om rovdjurspremier i landskapet Åland.
- N:o 18. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland.
- N:o 19. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland.

N:o 11.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen angående stämpelskatt i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 1 § landskapslagen den 18 april 1951 angående stämpelskatt i landskapet Åland (20/51), sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 3 mars 1960 (7/60), såsom följer:

1 §.

Uti ärenden, tillhörande Ålands landskapsförvaltning, skola bestämmelserna i rikets lag angående stämpelskatt och med

stöd av denna utfärdade bestämmelser gälla, dock sålunda, att stämpelskatten erlagges till landskapet samt att landskapsstyrelsen äger befogenhet

1) att fastställa formen och valörerna för landskapets stämpelmärken och skattebiljetter till nöjestillställningar;

2) att på ansökan bevilja nedsättning eller befrielse från erläggande av stämpelskatt;

3) att på ansökan bevilja restitution av stämpelskatt; samt

4) att på ansökan tillåta, att stämpelskatt erlægges i penningar till landskapsstyrelsens kamreraravdelning.

I 62 § 1 mom. lagen om stämpelskatt avsedd nedsättning av stämpelskatt beviljas för sådan inhemsk fyllnadsbild, som är försedd med svenskspråkig text, motsvarande ljudtexten, eller med svenskspråkig ljudtext. Enahanda skattenedsättning må beviljas även för utländsk såsom fyllnadsbild förevisad ljudfilm av minst 200 och högst

600 meters längd, som beträffande texten fyller ovannämnda villkor och som icke är framställd i reklamsyfte.

För beslut på dispensansökan, som gäller rätt att erhålla körkort, ehuru sökanden lider av nedsatt syn eller hörsel eller annat lyte, må stämpelskatt icke uppbäras.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1965.

Mariehamn, den 21 december 1964.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Elie Persson
vicesalman.

N:o 12.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.
Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 7 § landskapslagen den 18 juli 1956 om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56), sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 4 juli 1962 (31/62), såsom följer:

7 §.

Såsom skattbar inkomst anses icke:

- 1) vad som förvärvats genom giftorätt, fördel av oskiftat bo eller genom gåva, arv eller testamente till make eller arvinge i rätt upp- eller nedstigande led;
- 2) från fastighet utgående sytning;
- 3) folkpension och pension, som änka eller fader- eller moderlös erhåller av staten eller

kommun eller av pensionsanstalt eller änke- och pupillkassa, vilken erhåller understöd av allmänna medel eller som grundats för personer i tjänst hos stat, landskapet, kommun, kommunalförbund eller religiöst samfund samt av staten, landskapet eller kommunen beviljade sociala understöd eller bidrag;

4) för stödjande av lantbruksproduktionen beviljade stats- eller landskapsunderstöd;

5) skadeersättning, däri inbegripet dagpenning, livränta och pension och till dem anslutna tillägg, som med stöd av trafikförsäkringslagen eller olika lagar om olycksfallsförsäkring och enligt i lag föreskrivna grunder erlagts till den, som drabbats av olycksfall, eller anhörig till denne; så ock

motsvarande skadeersättning och understöd på grund av sjukförsäkring;

6) på grund av liv- eller kapitalförsäkring utfallet kapital;

7) stipendium eller annat bidrag, som erhållits för studier eller forskningsarbete, däri inberäknat statsstipendier, som givits enligt lagen den 3 oktober 1947 om Finlands Akademi och om statsstipendier för främjande av den högsta andliga odlingen (FFS 732/47) samt stipendier för vetenskapligt arbete åt vetenskapsidkare, som verkar vid vetenskaplig forskningsanstalt;

8) belöning, som utdelats såsom erkänsla för vetenskaplig eller konstnärlig verksamhet, eller av staten given likartad pension eller pension för annan förtjänstfull verksamhet;

9) sammanträdesarvodet för kommuns fullmäktige, styrelse, nämnder eller kommittéer;

10) avgift, som av sammanslutning, vilken med stöd av stadgad koncession driver elektricitets- eller telefoninrättningsrörelse eller äger vatten- eller avloppsledningsrörelse, uppbäres för anslutning till rörelsens ledningsnät, likväl högst till ett sådant belopp, att det sammanlagda beloppet av under varje särskilt år influtna anslutningsavgifter och det kapital delägarna eller med-

lemmarna i sammanslutningen nedlagt i rörelsen sammanräknade icke överskrida anskaffningsvärdet av de anläggningstillgångar, som vid skatteårets utgång äro i bruk i rörelsen;

11) vad som av staten, landskapet eller annat offentligt samfund anvisats till bestridande av med tillfälligt uppdrag förenade särskilda kostnader;

12) enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/63) till försäkrad eller dennes rättsinnehavare erlagd ersättning, dagpenning eller moderskapspenning;

13) arbetslöshetsersättning, som avses i landskapslagen om arbetslöshetsersättning (34/61 och 9/64) eller arbetslöshetsunderstöd, som avses i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (FFS 125/34);

14) enligt landskapslagen om arbetsförmedling (23/60) till arbetstagare av landskapsmedel erlagd ersättning; ej heller

15) den del av varas exportpris, vilken erlagts som exportavgift enligt lagen den 15 september 1957 om exportavgift (FFS 310/57).

Denna landskapslag tillämpas första gången vid den beskattning, som sker för år 1964.

Mariehamn den 1 december 1964.

På landstingets vägnar:

T H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Elieel Persson
vicesalman.

N:o 13.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om skattelättnad för vissa depositioner vid kommunalbeskattningen för åren 1964—1966.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.
Utfärdad i Mariehamn, den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 1 § landskapslagen den 1 juli 1964 om skattelättnader för vissa depositioner vid kommunalbeskattningen för åren 1964—1966 (28/64) såsom följer:

1 §.

Vid kommunalbeskattningar, som skola förrättas för åren 1964—1966, skall såsom fysisk persons eller oskiftat dödsbos skatte-

Mariehamn, den 1 december 1964.

På landstingets vägnar:

T H. E R I K S S O N
talman.

E v a l d H ä g g b l o m
vicetalman.

E l i e l P e r s s o n
vicetalman.

N:o 14.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om arbetsförmedling.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.
Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut fogas till landskapslagen den 20 juli 1960 om arbetsförmedling (23/60) nya 3a, 16a och 16b §§ som följer:

3a §.

Person, som är arbetslös eller omedelbart

kommer att bli arbetslös och som är villig att på anvisning av vederbörande arbetsförmedlingsmyndighet flytta till arbete utom sin boningsort, må såsom ersättning för av flyttningen åsamkade kostnader beviljas understöd av landskapsmedel på sätt därom särskilt stadgas.

16a §.

Understödstagare är skyldig att till landskapet återbetala av honom lyft understöd, om han erhållit det genom vilseledande av myndighet;

om myndighet annars felaktigt beviljat honom det och han vid lyftandet av understödet icke var i god tro; eller

om han icke använt understödet för stadgat ändamål eller uppfyllt de villkor, som uppställts vid beviljandet av understödet.

Vad ovan stadgats angående understöd gäller även del därav.

16b §.

Finner arbetsförmedlingsbyrån understödstagare skyldig att med stöd av 16a § till landskapet återbetala understöd eller del därav, skall byrån uppmana understödstagaren att till landskapet återbetala det orättmätigt lyftade beloppet inom viss tid. Kan beloppet icke på detta sätt indrivas och åtalas understödstagare icke vid domstol, må arbetsförmedlingsbyrån hos länsstyrelsen anhängiggöra yrkande om att understödstagaren medelst utslag måtte förstädigas att till landskapet återbetala beloppet.

Mariehamn, den 1 december 1964.

På landstingets vägnar:

T H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Eliel Persson
vicetalman.

N:o 15.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras i 7 och 38 §§ landskapslagen den 16 oktober 1958 om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland (24/58), 38 § sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 28 mars 1961 (9/61), såsom följer:

7 §.

Innehavare av lärartjänst inom folkskolväsendet tillkommer för övertimmar utöver fastställd undervisningsskyldighet ett årligt övertimsarvode. Övertimsarvode för lärare vid högre och lägre egentlig folkskola utgör per veckoövertimme och år en tredjededel av den årliga grundlönen för lä-

rare vid högre folkskola jämte dyrortstillägg enligt billigaste dyrhetsgrupp. Övertimsarvode för lärare vid medborgarskola och hjälpskola utgår med nämnda belopp, förhöjt med tio procent. Det sålunda uträknade övertimsarvodets belopp avrundas till närmaste tal, som är delbart med sextio. Komma två tal härvid i fråga, sker avrundning- en till det högre talet.

Övertimsarvode för lektor i mellanskola utgår med samma belopp som för motsvarande lärare i landskapets läroverk.

38 §.

Den, som förordnats att interimistiskt bestrida tjänst inom folkskolväsendet, äger

rätt till avlöning enligt samma grunder som ordinarie tjänsteinnehavare enligt 2, 3, 4, 6, 7, 8 och 9 §§. Innehar interimistiskt förordnad icke för tjänsten stadgad kompetens, erhåller han den egentliga avlöningen och övertimsarvode med avdrag av tio procent. Till interimistiskt förordnade, som sakna stadgad kompetens, men vilka innehava av landskapsstyrelsen föreskriven kompetens, erläggas likväl den egentliga avlöningen och övertimsarvode oförminskade intill utgången av juli månad 1969. Interimistisk innehavare av tjänst har samma rätt till naturaförmåner som ordinarie tjänsteinnehavare och är skyldig att för dem erlægga ersättning såsom i 36 § är stadgat.

Mariehamn, den 1 december 1964.

På landstingets vägnar:

T H. E R I K S S O N
talman.

E v a l d H ä g g b l o m
victalman.

E l i e l P e r s s o n
victalman.

N:o 16.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 11 och 46 §§ landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57), samtliga lagrum sådana de lyda i landskapslagen den 16 april 1964 (15/64), såsom följer:

11 §.

Väg skall hållas i ett för samfärdseln tillfredsställande skick.

Till underhåll av väg räknas:

1) påförande av väghållningsämnen och vägbanans jämnande ävensom vägdammets

Interimistisk innehavare av lärartjänst, som innehar för tjänsten stadgad kompetens, må beviljas extraordinarie pension med iakttagande i tillämpliga delar av vad i denna landskapslag om pension är stadgat.

Vikarie tillkommer, om icke med stöd av 13 § 1 mom. annat avtalats, samma avlöning som interimistisk handhavare av tjänst, och den erlægges till honom månatligen i efterskott. Om vikaries naturförmåner stadgas genom landskapsförordningen.

Av stadgandena i denna lag tillämpas 7 § från och med den 1 januari 1964 och 38 § från och med den 1 augusti 1964.

bindande och vägens renhållning, då detta anses nödigt, åtgärd för vägens torrhållning, reparation och ombyggnad av trumma samt hållande av bro, brygga och färja i brukbart skick;

2) uppsättande av skyddsvärn, vägmärke eller annan dylik anordning samt, då vägmyndighet ansett stationär trafikbelysning nödvändig, därav föranledda åtgärder;

3) avlägsnande av byggnader, upplag och anordningar, markhinder samt träd, buskar och, om så är nödigt, även annan växtlighet

från vägområdet och invid vägen, såvida icke åtgärden med hänsyn till storleken av därmed förenade kostnader är att hänföra till vägförbättring;

4) drift av färja, anordnande av isväg i stället för färj- eller båtförbindelse, bevakning av bro samt öppnande och stängande av rörlig bro;

5) avlägsnande av snö- och ishinder samt åtgärder vid översvämning för vägens hållande i farbart skick, häri inbegripet vägens utstakande;

6) anordnande av tillfällig farväg med anledning av snö- eller annat naturhinder eller vägskada; samt

7) övriga åtgärder för vidmakthållande av väg i ett för samfärdseln tillfredsställande skick eller för avlägsnande av hinder invid vägen.

I 2 mom. avsedd åtgärd, som företages i samband med vägens byggande, hänföres till vägbyggnad.

Vad i 1 och 2 mom. är stadgat, äger icke

tillämpning i fråga om underhåll av lastningsområde, som upplåtits till trafikanternas begagnande. I fråga om de områden, som reserverats för trafikanternas vila och förplägnad eller service för fordonen, tillämpas stadgandena i 1 och 2 mom., såvida icke om underhåll av området genom avtal eller på annat sätt annorlunda föreskrivits.

46 §.

Har förslag väckts om byggande av väg eller grundande av biområde till sådan, vare det tillåtet att på åtgärd eller uppdrag av myndighet utföra stakning, mätning, utpålning, kartläggning eller undersökning av grund eller att vidtaga annan förberedande åtgärd på fastighet och att från denna taga till stakar och pålar erforderliga träd. Vid förrättningen skall tillses, att växande gröda eller skog icke onödigt skadas. Träd eller buske, som växer i trädgård eller som eljest tagits under särskilt omvårdnad, må icke utan ägarens medgivande skadas eller fällas.

Mariehamn, den 1 december 1964.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Elie Persson
vicesalman.

N:o 17.

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landskapslagen om rovdjurspremier i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras i 1 § landskapslagen den 17 juli 1957 om rovdjurspremier i landskapet Åland (28/57) såsom följer:

1 §.

För inom landskapet Åland dödad rödräv,

Mariehamn, den 21 december 1964.

wildmink, säl, havstrut och gråtrut ävensom för ägg av nämnda fåglar må av landskapsmedel erläggas belöning med belopp, som fastställts av landskapsstyrelsen.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Elie Persson
vicesalman.

N:o 18.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn, den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 2, 36, 42, 49 och 74 §§ landskapslagen den 16 oktober 1958 om folkskolväsendet i landskapet Åland (23/58) och fogas till sagda lag en ny 6a § som följer:

2 §.

Folkskolan består av den egentliga folkskolan och medborgarskolan.

Den egentliga folkskolan är sexårig och medborgarskolan tvåårig.

Medborgarskolan må dock, där förhållandena det påkalla, vara ettårig, varvid den egentliga folkskolan är sjuårig. Kommun må utvidga folkskolan till nioårig genom att till medborgarskolan foga ytterligare en årsklass.

Till folkskolan må såsom en del av densamma höra en mellanskola, som beträffande lärokursen bör motsvara landskapets mellanskola. Angående villkoren för grundande av sådan skola stadgas genom landskapsförordning.

Till folkskola må även höra hjälpskola, klasser för barn med långsam utvecklingsrytm och andra skolor för barn i läropliktsåldern.

6a §.

I egentlig folkskola må med vederbörande kommuns samtycke, utöver vad i 5 § stadgas, meddelas undervisning i ett annat språk än svenska under högst fyra timmar i veckan per årsklass samt i medborgarskola med samtycke av envar delägarkommun, utöver vad i 6 § är stadgat, undervisning i ett eller två andra språk än svenska. Av synnerliga skäl må elev befrias från deltagande i språkundervisning. Härvid skall för honom anordnas undervisning i något annat ämne under motsvarande antal timmar..

36 §.

Läropliktens fullgörande begynner med ingången av höstterminen det kalenderår, un-

der vilket barnet fyller sju år, och upphör, ifall läroplikten icke därförinnan fullgjorts med utgången av vårterminen det kalenderår, under vilket det fyller sexton år. Av särskild orsak må läropliktens fullgörande påbörjas senare än vad ovan nämnts.

Om läroplikt för blint eller dövt barn gäller vad i riket är stadgat.

Läroplikten är fullgjord, då barnet genomgått åtta klasser i folkskolan eller inhämtat motsvarande kunskapsmätt.

Anmälan till nioårig folkskolas sista årsklass är frivillig.

42 §.

Barn äger rätt att besöka folkskola i det distrikt, till vilket det hör. Föreligger giltig anledning, må kommunen dock bestämma, att barn interimistiskt för hela läsår i stället äger rätt till skolgång i något annat distrikt inom kommunen, dock under förutsättning, att kommunen vid behov i nödig omfattning understödjer elevens frambefordran eller ledsagande till skolan i detta distrikt eller, om målsman därtill samtycker, dess inkvartering i närheten av skolan.

Finnes i distrikt icke folkskola, äger barnet enligt målsmans val rätt till skolgång i något annat skoldistrikt inom kommunen.

Barn äger rätt att bli intaget även i annan egentlig folkskola, om icke därigenom lärartjänst i det egna distriktet blir obehörlig eller i det andra distriktet härigenom ny lärartjänst måste inrättas eller lokaliteterna utvidgas. Landskapsstyrelsen fastställer de grunder, enligt vilka barnets hemkommun är skyldig att till den främmande kommunen erlægga ersättning för barnets skolgång, så att ersättningen i det närmaste motsvarar de verkliga tilläggskostnader, som av skolgången förorsakats den främmande kommunen.

Eleverna må för undervisning i annat språk än svenska samt i särskilda fall även

i annat ämne sammanföras från flera distrikt till gemensam undervisning, då detta prövas ändamålsenligt. I fråga om kommuns skyldigheter gälla härvid stadgandena i 27 § 1 mom.

Angående intagning av elever i mellanskola, hjälpskola och andra specialskolor är gällande, vad därom i landskapsförordning stadgas.

49 §.

Finnas minst tjugosju elever i egentlig folkskola, bör den hava minst två lärare.

I mellanskola, medborgarskola och sådan egentlig folkskola, som har minst sex lärare, må lärartjänsterna huvudsakligen eller uteslutande ombildas till lärartjänster i något eller några ämnen, enligt vad därom genom landskapsförordning stadgas.

I folkskola skall finnas särskild lärare i slöjd för gossar, om antalet veckotimmar i detta ämne i tredje klassen och följande klasser uppgår till sammanlagt minst det antal, som motsvarar denna lärares undervisningsskyldighet, samt särskild lärare i slöjd för flickor, om motsvarande timantal uppnås i tredje klassen och följande klasser.

För undervisning i andra språk än svenska må inrättas särskilda lärartjänster, vilka må vara gemensamma för två eller flera skolor.

Kommun bör enskilt eller gemensamt med andra kommuner anställa lärarinna i hem-

kunskap, så att kompetent lärarinna i ämnet finnes.

74 §.

Landskommun erhåller i landskapsbidrag två tredjedelar av de verkliga kostnaderna för folkskolväsendet. Härvid beaktas kostnader för

a) anskaffandet och underhållet av inventarier, undervisningsmateriel och skolbibliotek,

b) läroböcker, andra skoltillbehör och annat arbetsmaterial, som utan ersättning tilldelas eleverna,

c) elevernas inkvartering, skjutsning, skolmältider och annat understöd,

d) årliga kostnader för elevhem, samt
e) i denna landskapslag föreskriven läkarvård.

Kostnaderna för skolmältid åt lärare, som övervakar mältiden, skall anses ingå i kostnaderna för elevernas skolmältider. Landskapsunderstöd utgår icke för belysnings- och uppvärmningskostnader för skolmältidskök och elevhem eller för bränsle vid tillredning av skolmältid, ej heller för kokerskans avlöning.

Stadgandena om landskapsunderstöd för kostnader enligt 74 § denna lag tillämpas första gången i fråga om de landskapsunderstöd, som beviljas för år 1963.

Mariehamn, den 21 december 1964.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Elie! Persson
vicetalman.

N:o 19.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 19 mars 1965.

Utfärdad i Mariehamn den 25 mars 1965.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 16, 36, 43 och 59 §§ landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland (25/58), 16 § sådan den lyder i landskapslagen den 4 juli 1962 (39/62), 36 och 43 §§ sådana de lyda i landskapslagen den 12 april 1962 (15/62) och 59 § sådan den lyder i landskapslagen den 20 juli 1960 (24/60), såsom följer:

16 §.

1. I registret införd bil skall på åtgärd av ägaren årligen på tid, som trafikinspektören bestämmer enligt 2 mom. för efterbesiktning föras till plats, som likaså bestämmas av trafikinspektören. För privat bruk registrerad personbil behöver icke, såvida ej annat följer av 5 mom., undergå efterbesiktning under det år, som följer efter tillverkningsåret.

2. Tiden för efterbesiktning fastställs enligt följande:

a) buss och annan bil i yrkesmässig trafik skall besiktigas före utgången av maj månad;

b) annan än i a) punkten nämnd bil, vars ålder enligt det i registret antecknade tillverkningsåret eller det till typbeteckningen fogade året för ibruktagandet är över fem år, skall besiktigas före utgången av juni månad och yngre bil före utgången av oktober månad;

c) bil, som tages i bruk först efter utgången av i a) eller b) punkten nämnd tid, skall utan dröjsmål besiktigas, så snart registerutdraget inlösts; samt

d) buss, som insatts i trafik före juli månad, skall ånyo besiktigas före utgången av november månad, dock tidigast fyra månader efter den föregående besiktningen.

Besiktning av bil, som användes i yrkesmässig trafik, skall i mån av möjlighet förrättas i samråd med polismyndighet.

3. Bil, varom trafikinspektören icke med stöd av 1 mom. annorlunda bestämt, skall föras till besiktning i god tid före utgången av den i 2 mom. nämnda tiden.

4. Befinner sig bil vid den för dess besiktning utsatta tiden utom landskapet, skall den föras till besiktning, så snart resan är avslutad. Beräknas resan icke bliva avslutad före utgången av den i 2 mom. nämnda terminens utgång, må bilens besiktning förrättas inom annat besiktningsdistrikt i landet.

5. Har bil sålunda ändrats, att därav föranledas ändringar i anteckningarna i bilregistret, eller finnes anledning att misstänka, att bil icke är i föreskrivet skick, skall den ofördröjligen besiktigas. Trafikinspektör och besiktningsman må även vid övervakningen av trafiken förrätta besiktning för utrönande av bils skick. Likaså äger polisman rätt att granska, att föreskriven utrustning i bil är funktionsduglig och att säkerhetsanordningarna icke äro uppenbart i olag samt att användningen av bilen ej heller annars förorsakar uppenbar fara eller olägenhet.

6. Efterbesiktning må icke utan särskilt skäl förrättas, medan registerutdraget är inlämnat till myndighet.

Sedan efterbesiktning verkställts, skall trafikinspektören därom göra anteckning i registerutdraget. Har trafikinspektören på begäran efterbesiktigat bil, som är registrerad i riket, skall han därom underrätta besiktningsmannen på bilens hemort.

36 §.

1. Bil må icke framföras på väg, om dess eller därtill kopplat fordons i enlighet med 14 § fastställda eller i registret antecknade axeltryck överstiger 8 ton eller boggietryck 13 ton eller dess största bredd 2,50 meter.

2. Totalvikten av bil eller därtill kopplat

fordon må dock icke överskrida 12,5 ton, då fordonet är försett med två axlar, eller 17,5 ton, då fordonet såsom bakre axel har två-axlad boggie; ej heller må bilens och därtill kopplat fordons sammanräknade totalvikt överstiga den vikt, som erhålles genom ökning av 17,5 ton med 125 kilogram för varje påbörjat tiotal centimeter, varmed avståndet mellan fordonskombinationens yttersta axlar överskrider fyra meter, likväl med ytterligare beaktande av vad om koppling av fordon till bil är särskilt stadgat.

3. Finnas i bil med flera axlar eller i fordon, som kopplas till bil, axlar, vilka ej bil- boggiekonstruktion, bestämmer landskapsstyrelsen dess största på väg tillåtna totalvikt.

4. Är bil eller därtill kopplat fordon försett med band, må totalvikten icke överskrida 16 ton.

5. Vid körning på bro eller färja må bils eller därtill kopplat fordons totalvikt icke överskrida brons medelst vägmärke angivna bärlighet, ej heller den sammanlagda totalvikten av sådan fordonskombination färjans fastställda bärlighet.

6. Vid fastställande av bils bredd beaktas icke backspegel, riktningssljus eller utfälld körriktningsvisare, ej heller på bil, som användes vid väghållning, tillfälligt fästa anordningar, som angivits på sätt som landskapsstyrelsen särskilt föreskrivit.

7. Lassets bredd må icke överskjuta den transporterande bilens största bredd.

8. Bils största tillåtna höjd jämte lass är 3,80 meter. Dess största tillåtna längd, lassets medräknat, är för

- a) buss 12 meter;
- b) annan bil 11 meter;
- c) lastbil jämte tillkopplad egentlig två-axlad släpvagn 18 meter;
- d) lastbil med tillkopplad påhängsvagn, vid transport av stolpar eller liknande långgods, den längd den längsta stolpen eller det längsta föremålet kräver, dock högst 18 meter, varvid avståndet mellan dragfordonets bakaxel och påhängsvagnens axel icke överstiger 10 meter; samt

e) bil och därtill kopplad släpvagn i andra än i c) och d) punkterna nämnda fall 14 meter.

9. Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf. Likaså är i Mariehamn magistraten, efter

att hava hört stadsstyrelsen och polisinspektionen, berättigad att medgiva undantag från dessa stadganden inom stadens område. Likaså må vägingenjören för viss tid för utförande av vissa transporter på landsbygden och polismyndighet, efter vederbörande vägmyndighets hörande, för tillfällig färd inom sitt distrikt tillåta begagnandet av bil eller fordonskombination eller transporteredet av lass, som icke är tillåtet enligt sagda stadganden, förutsatt att annat hinder icke föreligger, dock så att tillståndshavaren, om väg eller därtill hörande anordning därvid tager skada, skall ersätta skadan.

43 §

1. För motorcykel gives körkort, som berättigar innehavaren att använda cykeln i privat trafik. Den, som kör motorcykel i yrkesmässig trafik, bör innehava yrkeskörkort för bil.

2. Angående körundervisning, föreexamen samt ansökan om utgivande av körkort för motorcykel gäller i tillämpliga delar vad om privat körkort för personbil är stadgat, likväl sålunda, att undervisningstillstånd enligt 29 § 9 mom. får givas utan särskilt skäl och att dylikt körkort må givas åt person, som fyllt 16 år.

3. Polismyndighet må även, då särskilt skäl föreligger, berättiga den, som önskar körkort för motorcykel, att företaga övningskörningar utan körlärare. Dylikt tillstånd, som må beviljas tidigast en månad förrän sökanden fyller 16 år, skall utgivas skriftligen och är gällande på däri upptagna villkor endast på tillståndshavarens bopingsort och för färd till trafikinspektören för avläggande av föreexamen. Vid övningskörning utan lärare må passagerare icke medföras och på cykeln skall såväl fram- som baktill finnas en gul skylt i form av en liksidig triangel. Sådant tillstånd beviljas för en tid av högst tre månader och må icke förnyas.

4. Körkort för motorcykel utfärdas särskilt för

- a) lätt motorcykel;
- b) invalidcykel; samt
- c) motorcykel i allmänhet, varvid i denna punkt avsett körkort även berättigar till framförande av i a) och b) punkterna nämnda motorcyklar. Innehavare av i 52 § nämnt traktorkörkort har även rätt att framföra i

a) punkten nämnd motorcykel, om han fyllt 16 år. Förarexamen för erhållande av i a) punkten nämnt körkort må efter trafikinspektörens prövning verkställas utan körprov.

5. Moped må framföras endast av person, som fyllt 15 år. För framförande av sådant fordon erfordras icke körkort.

6. Landskapsstyrelsen må medgiva undantag från stadgandena i denna paragraf.

59 §.

För traktorsläpvnagar gälla stadgandena i detta kapitel med följande undantag;

a) till traktor må, då särskilda skäl därtill föreligga och då sådant kan tillåtas utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, men polismyndighets tillstånd kopplas två släpvnagar;

b) traktorsläpvnags dragkrok skall befinna sig under det vågräta plan, som går igenom axellinjen för traktorns bakhjul och, då en del av släpvnagens totalvikt genom dess förmedling belastar traktorn, så nära bakaxeln, att denna belastning icke äventyrar traktorns stabilitet och att icke det vågräta avståndet mellan dragkroken och bakaxeln överstiger 15 procent av avståndet mellan axlarna;

c) då släpvnagens axel är dragande eller försedd med bromsar, som manövreras av traktorföraren, eller då minst 15 procent av släpvnagens totalvikt belastar dragkroken, må totalvikten inom ramen för stadgandena i 36 § vara högst tre gånger så stor som traktorns egen vikt, eljest högst två gånger denna vikt. I traktorns vikt må härvid beaktas på densamma enligt tillverkarens rekommendation monterade tilläggsvikter,

dock högst en tredjedel av traktorns registrerade typvikt;

d) släpvnag må kopplas till traktor utan godkännande av trafikinspektören;

e) traktorsläpvnags bredd må inom en gräns av 2,50 meter överstiga den dragande traktorns bredd, och största längden för en kombination av traktor och två släpvnagar må utgöra 18 meter;

f) på traktorsläpvnag fordras icke bak- och stoppljus, anordning för angivande av ändring i färdriktningen, stänkskydd eller anteckningar om vikt och axeltryck;

g) traktorsläpvnag registreras icke, förses icke med igenkänningsmärke och behöver icke besiktigas med mindre särskilda skäl därtill yppa sig;

h) är traktors färdsträcka längs väg obedräglig och kan färden försiggå utan risk eller olägenhet för den övriga trafiken, må till traktorn med tillämpning av stadganden i denna paragraf kopplas släpsläde. Släpsläde må härvid oberoende av stadgandena i b) punkten lastas så som förhållandena och trafiksäkerheten medgiva. Två släpslädar må kopplas till traktor endast med polismyndighets tillstånd.

i) med traktorsläpvnag må eget arbetsfolk eller hjälpfolk frambefordras till och från arbetsplats eller bestämmelseort. Av polismyndighet givna anvisningar för dylik personbefordran böra efterföljas.

Denna lag träder omedelbart i kraft. Tidigare utfärdat körkort för motorcykel med egenvikt om högst 50 kilogram berättigar till framförande av lätt motorcykel.

Mariehamn, den 21 december 1964.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Elie Persson
vicetalman.